13 AI A TARTALOMKÉSZÍTÉSBEN

Nehézség

Közepes

Időtartam

12 perc

Eszközök/Anyagok

- internetkapcsolattal rendelkező számítógép
- a sétád vagy az adott állomás tartalma
- hozzáférés AI-platformokhoz, például ElevenLabs, ChatGPT, Claude, Perplexity stb.

Célok

- Jobban megérteni, mikor és hogyan érdemes AI-t használni a séta létrehozása során
- Képesnek lenni hangalapú tartalom készítésére AI-alapú hangeszközökkel, például ElevenLabsszel
- Képesnek lenni AI-generált képek készítésére a sétához
- Hatékony promptokat írni a jobb AI-eredmények érdekében

Megjegyzés: Az AI gyorsan fejlődő terület. Az ebben az oktatóanyagban megosztott tartalom az AI aktuális állapotát tükrözi a szöveg készítésének idején.

1) Miért és milyen mértékben használjunk AI-t egy digitális sétában?

Az AI többféleképpen is támogathat a kulturális örökségi sétád létrehozásában. Segíthet időt megtakarítani bizonyos feladatoknál, létrehozni a szükséges erőforrásokat, új ötletek, stílusok és formátumok felfedezésével erősíteni a kreativitásodat, valamint bevonóbbá tenni a sétákat hangokkal, vizuális elemekkel és történetmeséléssel.
A kulcs az, hogy tudd, melyik eszközt mikor és hogyan érdemes használni. Az oktatóanyag ezen része ezeknek a kérdéseknek a megválaszolásában segít. Különösen az AI kutatásban való használatára, az AI-alapú hangkészítésre és az AI-alapú képkészítésre fókuszál.

Mikor lehet hasznos az AI?

a) **Az AI-eszközök segíthetnek időt megtakarítani a kutatás során**, különösen akkor, ha:

- első ötleteket szeretnél kapni lehetséges állomásokról vagy altémákról, amelyek bekerülhetnek a sétádba – de tartsd szem előtt, hogy ez csak a kutatás kiindulópontja, egy mód arra, hogy „általános képet” kapj;
- releváns online archívumokat szeretnél találni.

Milyen platformok használhatók ehhez? Perplexity, Mistral, ChatGPT, Claude.

Az Európai Unió társfinanszírozásával

Ennek ellenére légy óvatos. Az AI-eszközöket arra használd, hogy segítsenek forrásokat találni, ne arra, hogy kész válaszokat adjanak.

Ennek három fő oka van:

- Ez a séta lehetőség arra, hogy a **TE saját városképedet és nézőpontodat** oszd meg, ne az AI-ét.
- Az **AI hallucinálhat**, vagyis kitalálhat tényeket. Attól, hogy az AI mond valamit, az még nem biztos, hogy igaz.
- Ha közvetlenül egy AI-választ használsz fel, kimaradsz a természetes kutatási és felfedezési folyamatból: ha alaposan utánajársz, **egy forrás gyakran elvezet egy másik forráshoz vagy új ötlethez.**

Segítségként az alábbiakban egy jó és egy rossz promptra látsz példát. A prompt az a szöveges utasítás, amelyet az AI-nak adsz.

Jó prompt

„Tegyél úgy, mintha helytörténész lennél. Javasolj megbízható és könnyen hozzáférhető forrásokat – például archívumokat, múzeumokat, tudományos cikkeket, helyi intézményeket, történeti egyesületeket vagy megbízható weboldalakat – Mons ipari örökségéről Belgiumban.”

Rossz prompt

„Írd meg Mons ipari örökségének történetét.”

Az Európai Unió társfinanszírozásával

b) Az AI támogathat a tartalomkészítésben: hang, videó, szöveg és képek létrehozásában.

Az alábbi áttekintés megmutatja, mire használhatók az AI különböző típusai:

AI-kategória	AI-eszközök	Mire használható?
AI-alapú szöveggenerálás	Claude, Mistral, ChatGPT, Gemini	Narratíva közös alakítása AI segítségével; szöveg rövidítése; kvízkérdések generálása egy szövegből; visszajelzés kérése a szöveg hangneméről és érthetőségéről; tartalom fordítása más nyelvekre stb.
AI-alapú hanggenerálás	ElevenLabs	Írott narráció átalakítása háttérzaj nélküli hangos útmutatóvá.
AI-alapú képgenerálás	ChatGPT, Gemini, Mistral, Leonardo, DALL·E, and DeepAI	Vizuális elem létrehozása, ha nem áll rendelkezésre kép, vagy nincs hozzáférésed megfelelő képekhez; egy fogalom vagy ötlet illusztrálása.
AI-alapú videógenerálás	Leonardo	Történeti kép animálása; immerzív bevezető készítése a sétádhoz.

Tartsd szem előtt

Az AI-eszközök segítőtársak, nem helyettesítők. A történet, a kutatás és a szerkesztői döntések továbbra is a tieid. Az AI csak ezek létrehozásában támogasson.

Az Európai Unió társfinanszírozásával

2) AI a hangkészítésben

A hangos útmutatók segítenek akadálymentesebbé és immerzívebbé tenni a sétádat. Az AI-alapú hangeszközök az írott szöveget különböző nyelveken, hangnemekben vagy stílusokban alakíthatják narrációvá. Az ElevenLabs például gyorsan képes hangváltozatot készíteni a tartalmaidból. A Toolboxban megtalálod az ElevenLabs technikai leírását, valamint az eszköz összehasonlítását más platformokkal. Ebben a tutorialban minden alapvető információt megtalálsz ahhoz, hogy elkezdhesd használni az ElevenLabset.

Mire használható az ElevenLabs?

- Bármilyen szöveget viszonylag természetes hangzású beszéddé alakíthatsz.
- Több száz előre elkészített hang közül választhatsz.
- Rövid hangminta alapján klónozhatsz egy hangot, amelyet a sétádban használhatsz, például a saját hangodat.
- Több mint 30 nyelven készíthetsz vele hangfelvételeket.

Hasznos tudnivalók:

- Az ingyenes csomag havi 10 000 karaktert tartalmaz.
- A kimeneti fájl MP3 vagy WAV formátumú.
- Közvetlenül a böngészőben működik.

Hogyan használd az ElevenLabset a sétádhoz?

LÉPÉSRŐL LÉPÉSRE

1 Írd meg a narráció szövegét

Az AI-hang akkor működik a legjobban, ha a szöveg természetesen hangzik. Úgy írd meg, mintha beszélnél, ne úgy, mintha esszét írnál.

2 Menj az elevenlabs.io oldalra, és hozz létre egy ingyenes fiókot.

Az ingyenes fiók elegendő kreditet ad ahhoz, hogy tesztelj, és rövid hanganyagokat készíts.
Kattints az „Eleven Creative – Text to Speech – Convert Text to Speech” menüpontra, majd a bal oldali oszlopban válaszd a „Text to Speech” lehetőséget, hogy elérd a beszédgenerálási funkciót.

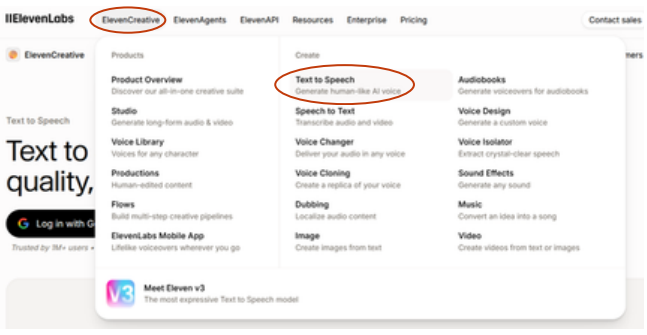

Az Európai Unió társfinanszírozásával

3 Válassz olyan hangot, amely illik a sétád hangulatához

Válaszd ki a nyelvet, és próbálj ki néhány hangot. Ha a hanganyag történelmi tények megosztására szolgál, érdemes nyugodt, tiszta hangot választani. Egy játékhoz vagy kihíváshoz viszont energikusabb hang illhet. A hangokat nyelv, akcentus, kategória, nem és életkor szerint is szűrheted.

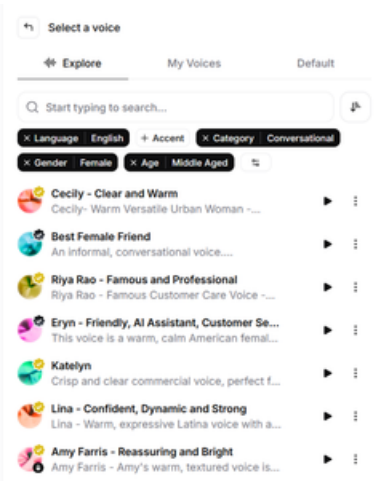

4 Illeszd be a szöveget, állítsd be a sebességet és a stílust, majd generáld le a hanganyagot

Miután elkészült a hanganyag, hallgasd vissza. Ha néhány szó természetellenesen hangzik, próbáld meg finoman módosítani a szöveget vagy a fájlt.

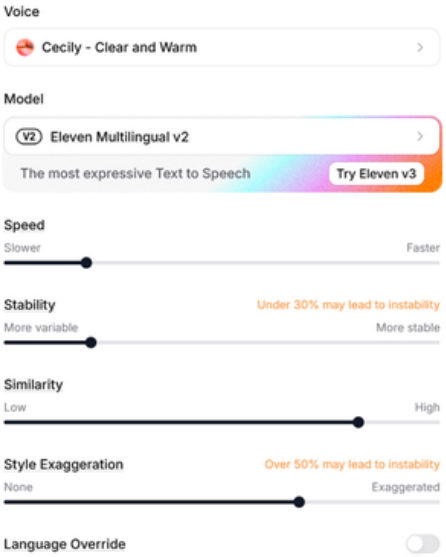

5 Töltsd le az MP3-fájlt, és tedd hozzáférhetővé

Add hozzá a hanganyagot egy interaktív prezentációhoz, például egy Geniallyhez, vagy keress egy helyet, ahol hosztolhatod, például Google Drive-on. Az utóbbi esetben ellenőrizd a beállításokat, hogy mindenki hozzáférjen a fájlhoz. Ha ez kész, másold ki a linket, hogy QR-kódhoz tudd kapcsolni. Ennek részletesebb lépéseit az oktatóanyag 8. részében találod.

Tipp

Miután letöltötted a hangfájlt, tovább szerkesztheted az ebben az oktatóanyagban bemutatott szerkesztőeszközökkel, például Audacityvel. Ez segíthet módosítani a hanganyag sebességét vagy hangerejét, illetve szükség esetén csendet, hangokat vagy zenét is hozzáadhatsz.

Az Európai Unió társfinanszírozásával

3) AI a képkészítésben

Az olyan eszközök, mint a ChatGPT, a Mistral, a Gemini, a Leonardo, a DALL·E és a DeepAI képeket tudnak generálni számodra. Ezek létrehozhatók pusztán szöveges prompt alapján, vagy egy prompt és egy meglévő kép kombinációjával. Különösen hasznosak illusztrációk vagy meghatározott stílusú vizuális anyagok készítéséhez, például fotószerű kép, illusztráció vagy festményszerű kép formájában.

Példák:

- A „Mons, an Ideal City?” című séta főképe Belgiumban AI segítségével készült. Az ideális város gondolata elvont, és nehéz valódi Monsról készült fotókkal illusztrálni. Ezért egy egyszerű prompt alapján az AI segített kreatív módon vizualizálni ezt a fogalmat.

- A 2. állomáshoz kapcsolódó Genially-prezentációban használt képek – „Mons, Women, Past and Present” (Belgium) – szintén AI-val készültek. A cél az volt, hogy vizuálisan megjelenítsék ezt a két női közösséget, a kanonisszákat és a beginákat, még akkor is, ha róluk Monsban készült történeti képeket nehéz volt találni. Például a kanonisszák mai folklórbeli ábrázolásának felhasználása egy prompttal együtt segített létrehozni azt a képet, amelyet végül a sétában használtunk.

Milyen lépéseket kövess?

1 Írj jó promptot

Minden AI-eszköz egy „promptra” válaszol. Az eredmény minősége nagyban függ attól, mennyire világosan írod le, mit szeretnél. Az alapképlet a következő:

- Téma: Mi legyen a kép fő eleme? Legyél konkrét. Az, hogy „egy piaci utca”, túl általános. Az, hogy „egy nyüzsgő szabadtéri élelmiszerpiac egy belga iparvárosban 1920-ban”, már sokkal pontosabb.
- Stílus: Hogyan nézzen ki? Például: „fekete-fehér fotó”, „olajfestmény” stb.
- Hangulat vagy atmoszféra: Milyen érzést közvetítsen? Például: „melankolikus”, „reményteli”, „meleg és nosztalgikus” stb.
- Korlátok: Mit kerüljön el? Például: „ne legyenek modern autók”, „ne legyen szöveg a képen” stb.

Példa egy képgeneráló promptra:
„Macskaköves utca egy belga bányászvárosban az 1930-as években, kora reggel, enyhe ködderel, emberek nélkül, lágy színekkel, realisztikus fotóstílusban.”

2 Pontosítsd a kérésedet

Beszélgess az AI-val, és finomítsd a kérésedet annak alapján, hogy miben tér el a kapott eredmény attól, amit szerettél volna.

3 Tájékoztasd a látogatókat

Amikor hozzáadod a képet a prezentációdhoz, jelezd, hogy AI-generált képről van szó. Egy világos képaláírás, például „AI-generált illusztráció történeti források alapján”, átláthatóvá teszi a tartalmat, és megbízhatóbbá teszi a sétádat.

Záró tippek

- Ellenőrizd, amit az AI ír vagy létrehoz. Az AI tévedhet.
- Az AI-t a saját elképzelésed támogatására használd, ne annak helyettesítésére.
- A prompt kulcsfontosságú: mindig adj világos kontextust. A téma, a célközönség és a hangnem is számít.
- Amikor lehet, szerkeszd tovább a kapott eredményt. Tedd sajátoddá.
- Ne félj fokozatosan finomítani az AI-nak adott kérésedet. Próbáld ki, módosítsd, generáld újra.

Az Európai Unió társfinanszírozásával

Záró tippek

- Légy átlátható. Mondd el a közönségednek, ha AI-t használtál.
- Mindig légy óvatos azzal, milyen információkat osztasz meg az AI-val. Ne ossz meg semmilyen személyes adatot magadról vagy azokról, akikkel interjút készítettél, például neveket vagy személyes történeteket.
- Gondolkodj környezettudatosan. Tartsd szem előtt, hogy az AI-eszközök energiát fogyasztanak, ezért csak akkor használd őket, amikor valóban szükséged van rájuk.

Az Európai Unió társfinanszírozásával

Az Európai Unió finanszírozásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k) nézeteit tükrözik, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) álláspontját. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem tehető felelőssé értük.